

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of נ"ג of מסכת נזיר
Some of the topics we will learn about include.

The question regarding

רובע עצמות מן שדרה וגולגולת

Whether a Nazir must be מגלה if he becomes טמא from $\frac{1}{4}$ קב that comes from the spine or the skull, or NOT?

The Machlokes regarding the amounts of עצמות and דם that are מטמא for נזירות and תגלחת נזירות and אכילת תרומה וקדשים

A

Question regarding...

**רובע עצמות
מן שדרה וגולגולת**

Machlokes regarding...

**עצמות
the amounts
דם
the amounts**

That are נזירות מטמא for נזירות
and אכילת תרומה וקדשים

B

The Machlokes ריש לקיש and רבי יוחנן regarding

על אבר מן המת ועל אבר מן החי

ואין עליהן בשר כראוי

Whether a Nazir must be מגלה if he becomes טמא from a אבר that does NOT have the amount of בשר to regenerate, and does NOT have a כשעורה ועצם

Some of the terms and concepts we will learn about include

The ways in which עצמות המת, bones, are מטמא:

Regarding טומאה for other matters, such as the איסור to eat Terumah and Kodshim, bones are מטמא באהל even when they equal only a קב $\frac{1}{4}$, רובע הקב.

However, regarding נזירות, a Nazir is מגלה only if the bones are a קב $\frac{1}{2}$, חצי קב, because

הלכה היא בניזיר

There is a תגלחת נזירות for חצי קב of הלכה למושה מסיני

B

Machlokes regarding

**על אבר מן המת
ועל אבר מן החי
ואין עליהן בשר כראוי**

עצמות המת

are מטמא:

Regarding טומאה for other matters

Bones are מטמא באהל when they equal $\frac{1}{4}$ קב

Regarding תגלחת נזירות

Nazir is מטמא only if the bones equal $\frac{1}{2}$ קב
לאכילת תרומה וקדשים

C Also the Nazir is מגלח only when they are either מרוב הבנין
עצמות supportive
From the majority of supportive עצמות
OR
מרוב המנין
From the majority of all עצמות, even those which are non-supportive.
However, from עצמות קב חצי of שדרה וגלגולת he is מגלח even when they are NOT from בנין and רוב מנין.

עצם כשעורה, a bone fragment the size of a grain of barley is מטמא במגע ובמשא
NOT מטמא באהל

C

◆

Nazir is מגלח
ONLY when עצמות are...

Either... **מרוב הבנין** *OR...* **מרוב המנין**

However,
חצי קב עצמות
of שדרה וגלגולת
he's מגלח even when they're NOT
רוב הבנין **רוב המנין**

◆

עצם כשעורה

1 So let's review ...

The previous Mishnah mentioned that a Nazir must be מגלה and bring Korbanos if he becomes טמא from חצי קב עצמות
 The bones of a מות that equal $\frac{1}{2}$ קב;
 Although one becomes טמא from even $\frac{1}{4}$ קב? However, as Tosfos explains
 הלכה היא בניזיר
 There is a הלכה למשה מסיני that תגלחת נזירות is only for a $\frac{1}{2}$ קב.

1 The previous Mishnah...

A נזיר must be מגלה
 and bring קרבנות
 if he becomes טמא from...

חצי קב עצמות

Bones of a מות that equal $\frac{1}{2}$ קב;

One becomes טמא
 from EVEN $\frac{1}{4}$ קב?

הלכה היא בניזיר

הלכה למשה מסיני that
 תגלחת נזירות is only for a $\frac{1}{2}$ קב

2 The Gemara now asks

בעי רמי בר חמא
 רובע עצמות מן שדרה וגולגולת מאי
 What is the Halachah regarding קב $\frac{1}{4}$ that comes from שדרה, the spine, and גולגולת, the skull?
 Do we say
 מגלה, the Nazir must be because
 כי קתני חצי קב עצמות
 היכא דאיכא משאר אבריו
 The הלכה of חצי קב is only regarding עצמות from the מות's other אברים that are קיל, lenient, because, as Tosfos explains, they are only מטמא when they are either מרוב הבנין
 From the majority of supportive עצמות
 OR
 מרוב המנין
 From the majority of all עצמות, even those which are Non-supportive.
 However
 מן שדרה וגולגולת דחמירי
 אפילו רובע עצמות
 The הלכה of חצי קב is NOT for עצמות from the שדרה וגולגולת that are חמור, stringent, because they are מטמא even though they are NOT רוב בנין and רוב מנין.
 OR we say
 נזיר אינו מגלה, the Nazir is NOT because שנה, the אברים of חצי קב applies to עצמות from all אברים.

2 רובע עצמות מן שדרה וגולגולת מאי?

ב"ר לוי בר חמא

Do we say...

נזיר מגלה

כי קתני חצי קב עצמות
 היכא דאיכא משאר אבריו

That are קיל

They're ONLY טמא

מרוב הבנין

Supportive עצמות

מרוב המנין

Of all עצמות

מן שדרה וגולגולת
 דחמירי
 אפילו רובע עצמות

OR we say...

נזיר אינו מגלה

א"ל שנה

applies חצי קב
 to עצמות from
 ALL אברים

3 The Gemara first tries to resolve the question from the Mishnah which states
השדרה והגולגולת
This implies that the Nazir is מוגלה only if he became טומא from a complete שדרה וגולגולת. However, he is NOT מוגלה from a partial שדרה וגולגולת. Because, if we assume that a Nazir is מוגלה for even a רובע הקב עצמות from שדרה וגולגולת, then
ליתני על רובע עצמות הבא מן השדרה
The Mishnah should have mentioned that a Nazir is מוגלה on even a partial שדרה וגולגולת that has a רובע הקב עצמות?

3

The Gemara first tries to resolve from the Mishnah...

השדרה והגולגולת

נזיר מגלה	נזיר אינו מגלה
Only from a COMPLETE שדרה וגולגולת	From a PARTIAL שדרה וגולגולת

If we assume
נזיר מגלה
for even a רובע הקב עצמות שדרה וגולגולת

?

ליתני על רובע עצמות הבא מן השדרה?

4 The Gemara answers ('לפי גירסת התוס')
לא נצרכה אלא לשדרה וגולגולת שאין בהן רובע עצמות
The Mishnah mentions שדרה וגולגולת for when there is NO מוטמא only שדרה וגולגולת, in which the רובע הקב עצמות because it is שלם, complete.

4

לפי גירסת התוס'
לא נצרכה
אלא לשדרה וגולגולת שאין בהן רובע עצמות
The מוטמא שדרה וגולגולת is ONLY because it is שלם

5 The Gemara then tries to resolve the question from the previous Braisa:
 שמאי אומר
 אפילו עצם מן השדרה
 או מן הגולגולת
 שמאי says that even one bone from the שדרה or גולגולת, is מטמא. However the Braisa implies that the רבנן disagree and hold that one bone is NOT מטמא.
 The Gemara answers that שמאי certainly holds that even less than רובע קב עצמות is מטמא.

However, the question still stands for the רבנן who disagree with שמאי.
 Do we say that they hold that עצם אחד is NOT מטמא?
 עד דאיכא חצי קב עצמות
 And only a חצי קב עצמות of שיעור?
 OR they hold that only עצם אחד is NOT מטמא? However ברובע עצמות.
 Even a רובע קב עצמות of שיעור is מטמא.
 =====

5

The Gemara then tries to resolve the question from the previous Braisa:

<p>רבנן</p> <p>ONE BONE is NOT מטמא</p> <p>?</p> <p>עד דאיכא חצי קב עצמות?</p> <p>OR...</p> <p>ברובע עצמות? רובע הקב עצמות IS מטמא?</p>	<p>שמאי</p> <p>אפילו עצם מן השדרה או מן הגולגולת is מטמא</p> <p>▼</p> <p>Certainly, even less than רובע קב עצמות מטמא</p>
---	--

6 The Gemara continues elaborating on the previous Mishnah which taught that הנזיר מגלח על חצי קב עצמות ועל חצי לוג דם
 A Nazir must bring קרבנות טומאה if he becomes טמא from a ½ קב of bones, or a ½ לוג of blood.
 However, the Mishnah in מסכת אהלות rules regarding רובע קב עצמות רביעית דם
 מטמא באהל is ¼ קב of bones and a ¼ לוג of blood.
 Tosfos in the Mishnah explained הלכה היא בנזיר
 There is a specific הלכה למושה מסיני regarding Nazir that it has the larger שיעור.

6

<p>מסכת אהלות</p> <p>מטמא for other matters</p> <p>רובע קב עצמות רביעית דם</p>	<p>מלפני Previous</p> <p>הנזיר מגלח על חצי קב עצמות ועל חצי לוג דם</p> <p>▼</p> <p>הלכה היא בנזיר Has the larger שיעור</p>
--	--

7 זקנים הראשונים here in the Gemara elaborates as follows:
 זקנים הראשונים
 מקצתן היו אומרים
 חצי קב עצמות וחצי לוג דם
 לכל
 There were some sages who ruled leniently, that only a ½ קב of bones or a ½ לוג of blood is considered טמא for all matters; which includes תגלחת נזירות and תרומה וקדשים.
 However,
 רובע עצמות ורביעיית דם
 לא לכל
 A ¼ קב of bones or a ¼ לוג of blood is NOT טמא regarding any matters of תרומה וקדשים; even טומאה, and they disagreed with the Mishnah in אהלות.

ומקצתן היו אומרים
 אף רובע עצמות ורביעיית דם לכל
 And there were other sages who ruled stringently, that a רובע עצמות ורביעיית דם is טמא for all matters, even for תגלחת נזירות, and they disagreed with our Mishnah.
 However,
 ב"ד שלאחריהם אמרו
 A following בית דין ruled,
 חצי קב עצמות
 וחצי לוג דם לכל

רובע עצמות ורביעיית דם
 לתרומה וקדשים
 A רובע עצמות ורביעיית דם is only טמא for תרומה וקדשים, as the Mishnah in אהלות.
 אבל לא לנזיר ועושה פסח
 They are NOT טמא for תגלחת נזירות, but rather a חצי קב עצמות וחצי לוג דם is required, as our Mishnah.

The Gemara explains that this view is accepted, because מפי שמועה אמרו
 מפי חגי זכריה ומלאכי
 They had this oral tradition from the נביאים that this is the הלכה למשה מסיני
 =====

7 זקנים הראשונים

<p>ומקצתן היו אומרים</p> <p>אף רובע עצמות ורביעיית דם לכל</p> <p><i>EVEN for נזירות</i></p> <p>ב"ד שלאחריהם אמרו</p> <p>חצי קב עצמות וחצי לוג דם לכל</p> <p>רובע עצמות ורביעיית דם לתרומה וקדשים</p> <p><i>As the Mishnah in אהלות</i></p> <p>אבל לא לנזיר ועושה פסח</p>	<p>ומקצתן היו אומרים</p> <p>חצי קב עצמות וחצי לוג דם לכל</p> <p><i>Includes נזירות and תרומה וקדשים</i></p> <p>ב"ד שלאחריהם אמרו</p> <p>רובע עצמות ורביעיית דם לכל</p> <p><i>They disagree with the Mishnah in אהלות</i></p> <p>מפי שמועה אמרו מפי חגי זכריה ומלאכי</p> <p><i>This is the הלכה למשה מסיני</i></p>
--	--

8 We must summarize and clarify the following, based on our Gemara and Tosfos:
 A person becomes טמא from רובע עצמות
 במגע ובמשא ובאהל
 Even if אין בו עצם כשעורה
 The bone fragments are so small that there is not even one עצם כשעורה;
 However, based on הלכה למשה מסיני
 הנזיר מגלח ONLY
 על חצי קב עצמות באהל
 Also even if אין בו עצם כשעורה
 And he is NOT מגלח על רובע עצמות באהל
 However, he IS מגלח על רובע עצמות במגע ובמשא ==
 is only טמא עצם כשעורה במגע ובמשא
 AND, as stated in the Mishnah הנזיר מגלח על עצם כשעורה ועל משאו ==

8

נזיר מגלח		Person becomes טמא
במגע ובמשא ובאהל 	רובע עצמות	במגע ובמשא ובאהל <i>אין בו עצם כשעורה Even</i>
במגע ובמשא ובאהל <i>אין בו עצם כשעורה Even</i>	חצי קב עצמות	במגע ובמשא ובאהל <i>אין בו עצם כשעורה Even</i>
במגע ובמשא	עצם כשעורה	במגע ובמשא

9 Now, regarding an אבר; אבר מן המת ואבר מן החי שיש עליו בשר כראוי Is מטמא במגע ובמשא ובאהל AND הנזיר מגלח עליו However, אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליו בשר כראוי Is only מטמא במגע ובמשא Now, if יש בו עצם כשעורה Everyone agrees that it's מטמא במגע ובמשא, and הנזיר מגלח עליהן However, if אין בו עצם כשעורה, מחלוקת: ריש לקיש holds that it is NOT מטמא במגע ובמשא; and רבי יוחנן holds that it IS מטמא במגע ובמשא. This is based on פסוקים, which is explained in detail in the next Daf. In this case of אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליו בשר כראוי AND אין בו עצם כשעורה Whether the הנזיר מגלח עליו is also a מחלוקת, based on the previous Machlokes: רבי יוחנן says אין הנזיר מגלח עליהן The Nazir is NOT מטמא במגע ובמשא, because, it is NOT מטמא במגע ובמשא; And therefore, the Mishnah on דף מ"ט clearly specifies שיש עליהם בשר כראוי Only when there is בשר כראוי on the אבר, is the Nazir מגלח, which excludes אין עליהם לא When there is NO בשר כראוי, the Nazir is NOT מטמא.

ריש לקיש disagrees and says that אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליו בשר כראוי הנזיר מגלח עליהן The Nazir IS מטמא במגע ובמשא, because, as mentioned earlier, ריש לקיש holds that it IS מטמא במגע ובמשא; And therefore, the Mishnah on the next Daf, דף נ"ד, does not mention it among the על אלו אין הנזיר מגלח ==

Regarding דם, blood from the מת; A רביעיית דם is מטמא במגע ובמשא ובאהל However, based on הלכה למשה מסיני הנזיר מגלח ONLY על חצי לוג דם The Gemara however, cites the opinion of רבי עקיבא that הנזיר מגלח על רביעיית דם This discussion continues in the next Daf.

9

נזיר מגלח	אבר מן המת ואבר מן החי שיש עליו בשר כראוי	Person becomes טמא
במגע ובמשא ובאהל	אבר מן המת ואבר מן החי שיש עליו בשר כראוי	במגע ובמשא ובאהל
במגע ובמשא	אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליו בשר כראוי <i>יש בו עצם כשעורה</i>	במגע ובמשא
אין הנזיר מגלח עליהן <i>ריש לקיש</i> הנזיר מגלח עליהן <i>רבי יוחנן</i>	אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליו בשר כראוי <i>אין בו עצם כשעורה</i>	במגע ובמשא <i>ריש לקיש</i> במגע ובמשא <i>רבי יוחנן</i>
במגע ובמשא ובאהל	רביעיית דם	במגע ובמשא ובאהל
במגע ובמשא ובאהל	חצי לוג דם	במגע ובמשא ובאהל

רבי עקיבא קפציר מקלח על רביעיית דם